

หนังสืออ้างอิง
ให้เฉพาะในห้องสมุด

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการคงอยู่หรือยุติความสัมพันธ์กับสามี
ของภรรยาที่ถูกสามีทำร้ายร่างกาย

สุนันทา สิริประภาพล

123 ๒๕.ย. 2546

TH 0006967

163834

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ตุลาคม 2545

ISBN 974-957-072-3

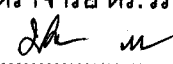
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์
ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

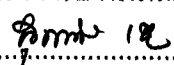
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

 ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ์ เดียวฉิเศเศ)

 กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนิรัตน์ ปากคูป)

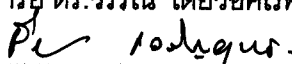
 กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทราวดี เจียรพิเศเศ)

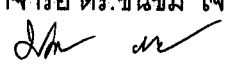
คณะกรรมการสอบปากเปล่า

 ประธาน

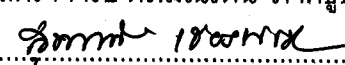
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ์ เดียวฉิเศเศ)

 กรรมการ

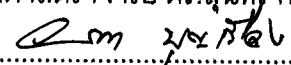
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทราวดี เจียรพิเศเศ)

 กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนิรัตน์ ปากคูป)

 กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทราวดี เจียรพิเศเศ)

 กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ผกา บุญเรือง)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว ของมหาวิทยาลัยบูรพา

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ ๔๕ เดือน ๓ พ.ค. ๒๕๕๕

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนและส่งเสริมการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำภาคฤดูร้อน ปี พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ เตียววิศเรศ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ได้คอยให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางด้วยความปรารถนาดีอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งให้กำลังใจตลอดมา ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ในการทำ วิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนีรัตน์ ภาครูป ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทราวดี เรียบพิเชฐ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบปากเปล่าทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไข ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ที่อนุญาตให้นำเครื่องมือ มาใช้ และขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้เสียสละเวลากรุณาตรวจสอบความตรงตาม เนื้อหาและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่สร้างขึ้นเองที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ พร้อมกัน นี้ขอขอบพระคุณนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสมุทรสงคราม ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมเด็จพระพุทธเลิศหล้า ผู้อำนวยการสมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรีที่อนุญาตให้ดำเนินการเก็บรวบรวม ข้อมูลในการวิจัย ตลอดจนเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน และนักสังคม สงเคราะห์ของบ้านพักฉุกเฉิน ที่ได้ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงกลุ่ม ตัวอย่าง และที่สำคัญที่สุดผู้วิจัยขอขอบพระคุณกลุ่มตัวอย่างภรรยาที่ถูกสามีทำร้ายร่างกาย ทุกท่านที่ยินดีเปิดเผยข้อมูลการถูกสามีทำร้ายร่างกายซึ่งไม่สามารถเอ่ยนามได้ ที่เสียสละเวลา เล่าประสบการณ์ที่มีคุณค่าให้แก่ผู้วิจัย และเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อคุณแม่ พี่ชายและพี่สาวที่คอยห่วงใยและเป็นที่กำลังใจ ที่ดีเยี่ยมมาโดยตลอด ขอขอบคุณเพื่อนร่วมหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตทุกคนที่มีส่วน ช่วยเหลือ เอื้ออาทรและให้กำลังใจด้วยดีตลอดการศึกษา ขอขอบพระคุณหน่วยงานราชการ ต้นสังกัดที่ให้โอกาสและสนับสนุนการศึกษาต่อ ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพาที่ได้ให้การสนับสนุนเงินทุนเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บุพการี ผู้มีพระคุณ ทุกท่าน และคณาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัยตั้งแต่วัยเยาว์จนถึงปัจจุบัน

สุนันทา สิริประภาพล

43911639 : สาขาวิชา : การพยาบาลครอบครัว ; พย.ม. (การพยาบาลครอบครัว)

คำสำคัญ : การคงอยู่/ การยุติ/ การทำร้ายร่างกาย/ ภรรยา

สุนันทา สิริประภาพล : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการคงอยู่หรือยุติความสัมพันธ์กับสามีของภรรยาที่ถูกสามีทำร้ายร่างกาย (FACTORS RELATED TO STAYING WITH OR LEAVING ABUSIVE HUSBANDS AMONG PHYSICALLY ABUSED WIVES) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ : วรรณิ์ เดียววิเศษ, Ph.D.(Nursing), มณีรัตน์ ภาครูป, ปช.ด. (ประชากรศาสตร์), สุนทรวาดิ์ เรียบพิเชษฐ, ค.ด. (อุดมศึกษา) 120 หน้า. ISBN 974-957-072-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการคงอยู่หรือยุติความสัมพันธ์กับสามีของภรรยาที่ถูกสามีทำร้ายร่างกาย ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยด้านประสบการณ์การถูกทารุณกรรม ได้แก่ ระดับความรุนแรงของการถูกทำร้ายร่างกาย ปัจจัยด้านแหล่งทรัพยากรบุคคลและอุปสรรค ได้แก่ การรับรู้ความสามารถตนเองของภรรยา ปัจจัยด้านแหล่งทรัพยากรโครงสร้างและอุปสรรค ได้แก่ การประกอบอาชีพของภรรยา การมีบุตรที่ต้องเลี้ยงดู การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของภรรยา ปัจจัยทางครอบครัว ได้แก่ ระยะเวลาสมรส สัมพันธภาพระหว่างคู่สมรส และปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรม ได้แก่ ค่านิยมเกี่ยวกับชีวิตสมรส กลุ่มตัวอย่างคือภรรยาที่ถูกสามีทำร้ายร่างกาย จำนวน 90 คน ในจังหวัดสมุทรสงครามและกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล แบบสอบถามความรุนแรงของการถูกทำร้ายร่างกาย แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตนเอง แบบสอบถามการได้รับการสนับสนุนทางสังคม แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างคู่สมรส และแบบสอบถามค่านิยมเกี่ยวกับชีวิตสมรส วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยการทดสอบ ไค-สแควร์

ผลการวิจัยพบว่า ระดับความรุนแรงของการถูกทำร้ายร่างกาย การรับรู้ความสามารถของตนเอง การมีบุตรที่ต้องเลี้ยงดู ระยะเวลาสมรส สัมพันธภาพระหว่างคู่สมรส และค่านิยมเกี่ยวกับชีวิตสมรสบางประการ มีความสัมพันธ์กับการคงอยู่หรือยุติความสัมพันธ์กับสามี

ข้อค้นพบจากการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่าบุคลากรทางสุขภาพ และผู้ที่ทำงานด้านการช่วยเหลือผู้ถูกกระทำรุนแรงควรมีการประเมินปัจจัยสำคัญ เพื่อจะได้วางแผนให้การช่วยเหลือสตรีที่ถูกสามีกระทำรุนแรงได้อย่างเหมาะสม

43911639 : MAJOR : FAMILY NURSING ; M.N.S.(FAMILY NURSING)

KEYWORD : STAYING WITH/ LEAVING/ PHYSICAL ABUSE/ WIVES

SUNANTA SIRIPRAPAPOL : FACTORS RELATED TO STAYING WITH OR
LEAVING ABUSIVE HUSBANDS AMONG PHYSICALLY ABUSED WIVES. THESIS
ADVISORS : WANNEE DEOISRES, Ph.D.(NURSING), MANEERAT PHAKTOOP, Ph.D.
(DEMOGRAPHY)., SUNTHARAWADEE THEINPICHET, Ph.D. 120 P. ISBN 974-957-072-3

The purpose of this study was to examine factors related to staying with or leaving abusive husbands among physically abused wives. A sample of 90 physically abused wives was recruited from communities in Samuthsongkram province and a shelter for abusive women in Bangkok. The instruments of this study comprised of questionnaires including personal background, severity of physical abuse, self-efficacy, social support, marital relationships, and marriage values. Descriptive statistics and chi-square test were used to analyze the data.

The result of the study revealed that factors significantly related to staying with or leaving abusive husbands were; severity of physical abuse, self-efficacy, children to care, duration of marriage, marital relationships and marriage values.

The findings of the study indicate that health care provider and others who work with abusive wives should assess these factors in order to plan appropriate interventions for helping women who suffer from husband abuse.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การทำร้ายร่างกายภรรยา.....	10
วงจรความรุนแรงระหว่างคู่สมรส.....	19
การตัดสินใจของภรรยาที่ถูกสามีทำร้ายร่างกาย.....	22
แนวคิดทฤษฎีกระบวนการตัดสินใจในการอยู่/ไป ของผู้หญิง ที่ถูกกระทำรุนแรง.....	24
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการคงอยู่หรือยุติความสัมพันธ์กับสามี ของภรรยาที่ถูกสามีทำร้ายร่างกาย.....	30
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	41

3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
	สถานที่ที่ทำการศึกษา.....	44
	ประชากร.....	45
	กลุ่มตัวอย่าง.....	45
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46
	การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง.....	51
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
4	ผลการวิจัย.....	55
	ส่วนที่ 1 สถานที่ที่ทำการศึกษา.....	55
	ส่วนที่ 2 ลักษณะทั่วไปของภรรยาที่ถูกสามีทำร้ายร่างกาย.....	56
	ส่วนที่ 3 ลักษณะและความรุนแรงของการถูกทำร้ายร่างกาย.....	58
	ส่วนที่ 4 สาเหตุที่ทำให้ถูกสามีทำร้ายร่างกาย	60
	ส่วนที่ 5 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการคงอยู่หรือยุติความสัมพันธ์กับสามี...	61
	ส่วนที่ 6 เหตุผลที่ทำให้ภรรยาคงอยู่หรือยุติความสัมพันธ์กับสามี.....	72
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	74
	สรุปผลการวิจัย.....	74
	อภิปรายผล.....	76
	ข้อเสนอแนะ.....	81
	บรรณานุกรม.....	84

บทที่

หน้า

ภาคผนวก.....	95
ภาคผนวก ก ตัวอย่างกรณีศึกษา.....	96
ภาคผนวก ข ใบยินยอมให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม.....	98
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	100
ภาคผนวก ง รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	118
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	120

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม.....	51
2 จำนวนและร้อยละของภรรยาที่ถูกสามีทำร้ายร่างกาย จำแนกตามสถานที่ที่เก็บข้อมูล.....	56
3 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของภรรยาที่ถูกสามีทำร้ายร่างกาย จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ การจดทะเบียนสมรส ลักษณะครอบครัวและการคงอยู่หรือยุติความสัมพันธ์กับสามี.....	57
4 จำนวนและร้อยละของภรรยาที่ถูกสามีทำร้ายร่างกาย จำแนกตามลักษณะของการถูกทำร้ายร่างกาย.....	59
5 จำนวนและร้อยละของภรรยาที่ถูกสามีทำร้ายร่างกาย จำแนกตามระดับความรุนแรงของการถูกทำร้ายร่างกายและการคงอยู่หรือยุติความสัมพันธ์กับสามี.....	60
6 จำนวนและร้อยละของภรรยาที่ถูกสามีทำร้ายร่างกาย จำแนกตามความคิดเห็นของภรรยาเกี่ยวกับสาเหตุของการถูกทำร้ายร่างกาย.....	61
7 ความสัมพันธ์ระหว่างความรุนแรงของการถูกทำร้ายร่างกายกับการคงอยู่หรือยุติความสัมพันธ์กับสามี.....	62
8 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถตนเองของภรรยากับการคงอยู่หรือยุติความสัมพันธ์กับสามี.....	63
9 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านแหล่งทรัพยากรโครงสร้างและอุปสรรคกับการคงอยู่หรือยุติความสัมพันธ์กับสามี จำแนกตามการประกอบอาชีพ การมีบุตรที่ต้องเลี้ยงดู และการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของภรรยารายด้านกับการคงอยู่หรือยุติความสัมพันธ์กับสามี.....	64
10 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางครอบครัวกับการคงอยู่หรือยุติความสัมพันธ์กับสามี จำแนกตามระยะเวลาสมรส และสัมพันธ์ภาพระหว่างคู่สมรส.....	65
11 ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมเกี่ยวกับชีวิตสมรสกับการคงอยู่หรือยุติความสัมพันธ์กับสามี จำแนกรายชื่อ.....	69
12 จำนวนและร้อยละของภรรยาที่ถูกสามีทำร้ายร่างกายและยังคงอยู่กับสามี จำแนกตามเหตุผลที่ทำให้คงอยู่กับสามี.....	73

13 จำนวนและร้อยละของภรรยาที่ถูกสามีทำร้ายร่างกายและยุติความสัมพันธ์กับสามี จำแนกตามเหตุผลที่ทำให้ยุติความสัมพันธ์กับสามี.....	73
--	----

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 รูปแบบแนวคิดกระบวนการตัดสินใจในการอยู่/ไป ของหญิงที่ถูกกระทำรุนแรง ของชอยส์ และแลมค์.....	29
2 อิทธิพลของค่านิยมต่อพฤติกรรมมนุษย์.....	40
3 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการคงอยู่หรือยุติความสัมพันธ์กับ สามีของภรรยาที่ถูกสามีทำร้ายร่างกายจากแนวคิดของชอยส์ และแลมค์.....	43